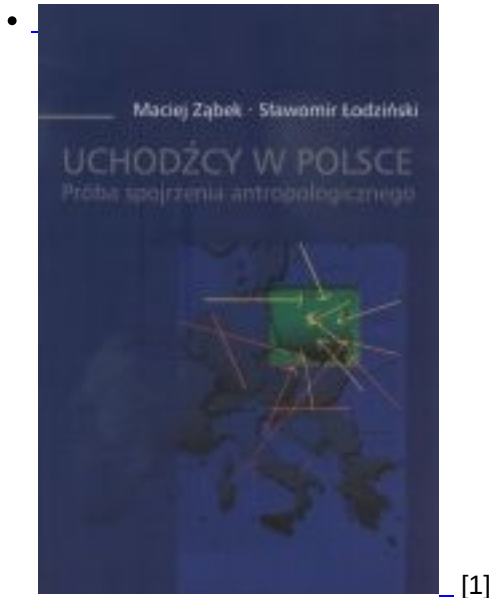

Uchodźcy w Polsce. Próba spojrzenia antropologicznego

Uchodźcy w Polsce. Próba spojrzenia antropologicznego

Ząbek Maciej, Łodziński Sławomir

Serie: -

Year of publication: 2008

W dotychczasowych opracowaniach na temat uchodźców brakuje całościowych prac, tak socjologicznych, jak i antropologicznych (etnograficznych), ukazujących zarówno samą istotę uchodźstwa, jak i zawierających próby głębszej analizy sytuacji uchodźczej w Polsce. Starających się odpowiedzieć już nie tyle na pytanie, kim są uchodźcy lub kim powinni być w sensie prawnym, ale na często zadawane pytanie: jacy są w rzeczywistości uchodźcy przybywający do Polski? Dlaczego do nas przyjeżdżają? i jakie mają plany na przyszłość? Kto tak naprawdę mieszka w naszych ośrodkach pobytowych dla cudzoziemców? Jakie panują w nich faktycznie warunki i jak czują się w polskim środowisku?

Publikacja w ramach programu operacyjnego EQUAL Partnerstwo na rzecz Rozwoju PAH w obszarze tematycznym Integracja społeczna i zawodowa cudzoziemców Możesz uczyć się rozumieć - MUR (Nr projektu: I0491d1). Uczestnikami badań obok autorów publikacji byli studenci naszego Instytutu. Wydawca: Polska Akcja Humanitarna i Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej.

Spis treści

Rozdział I

Wprowadzenie

1.1. Wstęp

1.2. Stan badań nad uchodźcami po 1989 roku

1.3. Cel i charakter publikacji

1.4. Charakter przeprowadzonych badań i problemy metodologiczne

1.5. Problemy stosowania metod jakościowych w zbiorowości uchodźców

Rozdział II

Od międzynarodowej ochrony do studiów antropologicznych nad uchodźcami

2.1. Wstęp

2.2. Kształtowanie się zasad międzynarodowej ochrony uchodźców

2.3. Ochrona uchodźców - między standardami moralnymi a polityką

2.4. Ochrona uchodźców - między humanitaryzmem a ksenofobią

2.5. Współczesne uchodźstwo oraz jego ochrona - pytania o istotę zjawiska

2.6. Antropologia a studia nad uchodźcami

2.7. Zakończenie

Rozdział III

Ewolucja instytucji i prawa zajmującego się uchodźcami w Polsce w latach 1990-2008

3.1. Wstęp

3.2. Historia opieki nad zbiegami i wygnańcami w dawnej Rzeczypospolitej

3.3. Uchodźstwo w Polsce po 1945 roku

3.4. Początki budowy systemu przyjmowania uchodźców w latach 1990-1997

3.5. Rozwój systemu przyjmowania uchodźców w Polsce w latach 1997-2000

3.6. Rozwój systemu przyjmowania uchodźców w Polsce w latach 2000-2008

3.7. Regulacje prawne dotyczące nadawania statusu uchodźcy (2005-2007)

3.8. Ocena ewolucji systemu przyjmowania uchodźców w Polsce po 1989 roku

3.9. Zakończenie

Rozdział IV

Przyczyny i drogi napływu uchodźców do Polski. Wyniki badania sondażowego oraz przypadek Czeczenów

4.1. Wstęp

4.2. Kraj pochodzenia, narodowość oraz cechy demograficzne badanej zbiorowości uchodźców (w świetle wyników badania sondażowego)

4.3. Deklarowane motywy uchodźstwa w świetle badania sondażowego

4.4. Przypadek czeczeński - przyczyny uchodźstwa Czeczenów do Polski

4.5. Przyczyny uchodźstwa osób aplikujących o status uchodźcy w Polsce o innej narodowości niż czeczeńska

4.6. Strategia przygotowania do uchodźstwa - podróż i przyczyny wyboru Polski

4.7. "Powitanie" - przyjazd do Polski

4.8. Zakończenie

Rozdział V

"Stawianie się" uchodźcy. Administracyjne procedury i etapy ustalania statusu uchodźcy

5.1. Wstęp

5.2. Złożenie wniosku o status uchodźcy

5.3. Postępowanie dowodowe (procedura przyspieszona)

5.4. Procedura zwykła (wywiad statusowy)

5.5. Szczególne przypadki (czary, gwałty, dzieci)

5.6. Decyzja administracyjna i dalsze etapy postępowania

5.7. Zakończenie

Rozdział VI

Ośrodki dla uchodźców - dom, schronienie czy instytucja dyscyplinująca? Główne problemy adaptacji w ośrodkach dla uchodźców

6.1. Wstęp

6.2. Ośrodki dla uchodźców - dom, schronienie czy instytucja dyscyplinująca

6.3. Ogólna charakterystyka ośrodków dla uchodźców w Polsce (2005-2007)

6.4. Charakterystyka wybranych ośrodków dla uchodźców

6.5. Główne problemy adaptacyjne uchodźców w Polsce (w świetle badania sondażowego)

6.6. Zakończenie

Rozdział VII

Życie codzienne w ośrodkach dla uchodźców

7.1. Wstęp

- 7.2. Ośrodek jako instytucja dyscyplinująca (bezpieczeństwo i przestrzeganie regulaminu pobytu w ośrodku)
- 7.3. Ośrodek dla uchodźców jako schronienie (warunki mieszkaniowe i sanitarne)
- 7.4. Ośrodek dla uchodźców jako schronienie (jedzenie i zwyczaje żywieniowe)
- 7.5. Ośrodek jako schronienie (zachorowalność i problemy ze zdrowiem)
- 7.6. Ośrodek jako dom (praca, zarabianie i pieniądze)
- 7.7. Ośrodek dla uchodźców jako dom (czas wolny i rozrywki)
- 7.8. Ośrodek jako dom (edukacja i kształcenie)
- 7.9. Ośrodek dla uchodźców jako dom (relacje między samymi uchodźcami oraz z pracownikami ośrodka) i przedstawicielami organizacji pozarządowych
- 7.10. Postrzeganie organizacji pozarządowych w ośrodkach dla uchodźców
- 7.11. Zakończenie

Rozdział VIII

Ośrodek dla uchodźców - poczucie wykluczenia, przyjmowanie roli uchodźcy oraz perspektywa gender

8.1. Wstęp

- 8.2. Ośrodek dla uchodźców jako strefa "zawieszenia" (liminalność)
- 8.3. Poczucie wykluczenia w ośrodku dla uchodźców
- 8.4. "Bycie" uchodźcy. Wchodzenie w rolę uchodźcy oraz jej odgrywanie
- 8.5. Postawy uchodźców w perspektywie gender
- 8.6. Doświadczenia przemocy w opowieściach uchodźców w perspektywie gender
- 8.7. Zakończenie

Rozdział IX

Perspektywy integracji uchodźców w społeczeństwie polskim. Wyzwania normalnego życia

9.1. Wstęp

- 9.2. Plany na przyszłość osób oczekujących na nadanie statusu uchodźcy (w świetle badania sondażowego)
- 9.3. Plany na przyszłość osób oczekujących na nadanie statusu uchodźcy (w świetle badań jakościowych)
- 9.4. Pomoc integracyjna dla uchodźców ze strony państwa
- 9.5. Integracja uchodźców - wyzwania normalnego życia i polityki państwa - poglądy uchodźców i pomocodawców
- 9.6. Stygmat bycia uchodźcą
- 9.7. Zakończenie

Rozdział X

Zrozumienie, idealizacja i konflikty. Postawy wobec uchodźców w społeczeństwie polskim

10.1. Wstęp

- 10.2. Konflikty i współpraca. Postrzeganie Polski i Polaków oraz mieszkańców ośrodków przez uchodźców
- 10.3. Ekonomiczni czy polityczni? Postawy wobec uchodźców wśród Polaków nie mających żadnych bezpośrednich styczności z poszukiwaczami azylu
- 10.4. Sędzi. Postrzeganie uchodźców przez Polaków mieszkających w pobliżu ośrodków dla uchodźców
- 10.5. Postawy Polaków pracujących na rzecz uchodźców - przedstawiciele administracji (Urząd ds. Cudzoziemców)
- 10.6. Postawy Polaków pracujących na rzecz uchodźców - pracownicy socjalni z ośrodków dla uchodźców
- 10.7. Postawy Polaków pracujących na rzecz uchodźców - przedstawiciele organizacji pozarządowych (pomocodawcy)
- 10.8. Zakończenie

Rozdział XI

Uchodźca "wyobrażony" i "rzeczywisty". Uchodźcy w dyskursie prasowym i badaniach opinii publicznej w Polsce po 1989 roku

11.1. Wstęp

- 11.2. Wizerunek cudzoziemca w prasie i badaniach opinii publicznej w Polsce po 1989 roku
- 11.3. Kształtowanie się wizerunku "uchodźcy" w prasie polskiej po 1989 roku

- 11.4. Prasowy wizerunek "uchodźcy" a odpowiedzialność dziennikarska
- 11.5. Społeczeństwo polskie o "uchodźcach" w świetle badań opinii publicznej
- 11.6. Zakończenie. Uchodźca "wyobrażony" i "rzeczywisty"

Zakończenie

Bibliografia

Spis fotografii

Aneks

N. Słodzinka Historie mężczyzn i kobiety uchodźców z Kamerunu oraz analogicznej pary z Somalii

Streszczenie w języku angielskim

Source URL: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/node/2406>

Links

[1] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/node/2406>